

15.11.2013

SELVITYS VUODEN 2012 ARVIINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA SUORITETUISTA TOIMENPITEISTÄ

Muistio on yhteenveto, joka perustuu virastojen ja liikelaitosten loka-, marrakuussa 2013 toimittamiin selvityksiin toimenpiteistä, joihin kukin virasto ja liikelaitos on ryhtynyt tai tulee ryhtymään vuoden 2012 arviointikertomuksen johdosta.

Kursiivilla (ranskalaiset viivat) olevat kohdat ovat tarkastuslautakunnan toteamukset arviointikertomuksesta vuodelta 2012.

1.5 Tarkastuslautakunnan esittämien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupunginhallituksen tulee varmistua siitä, että hallintokunnat ryhtyvät toimenpiteisiin kaikkien arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien korjaamiseksi suositusten mukaisesti.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että se on koonnut virastojen ja liikelaitoksien toimittamista raporteista kaupunginhallitukselle selvityksen, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty.

2.6 Johtopäätökset tavoitteiden toteutumisesta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupunginvaltuuston asettaman sitovan tavoitteen poikkeama tulee hyväksyttäväksi valtuustolla riippumatta siitä, mistä se aiheutuu.*
- *sitovien toiminnallisten tavoitteiden tulee kattaa kaupungin strategiaohjelman tavoitteet nykyistä laajemmin, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2010.*
- *hallintokuntien tulee asettaa aiempaa enemmän yhteisiä hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2009.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että se seuraa sitovien tavoitteiden toteumaennusteita seurantaraportoinnissa ja koostaa vuoden päätyttyä virastojen esityksistä sitovien tavoitteiden poikkeamat kaupunginhallitukselle lähetettäväksi edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Hallintokunnat ovat ottaneet huomioon uuden strategiaohjelman linjat vuoden 2014 talousarvioehdotuksissaan. Sitovat toiminnalliset tavoitteet on pääsääntöisesti johdettu kaupungin strategiaohjelmasta ja ne kattavat strategiaohjelman tavoitteita laajasti. Tavoitteet ohjaavat

15.11.2013

osin toimintaa virastojen ja liikelaitosten toimialarajat ylittävien haasteiden ratkaisemiseen.

Nuorisoasiainkeskus toteaa (21.10.2013), että vuoden 2014 talousarvioesitykseen sisältyy pienryhmien lukumäärän sitova tavoite. Määrää kartutetaan mm. Hyvä vapaa-aika -hankeella, joka toteutetaan paikallisten koulujen, nuorisoasiainkeskuksen ja tietokeskuksen tiiviillä yhteistyöllä sekä koulujen syyslomaviikolla järjestettävällä SyysStadi-tapahtumakokonaisuudella, joka toteutetaan kuuden viraston, lukuisten taidelaitosten ja kulttuurijärjestöjen yhteistyönä.

Kaupunginmuseo toteaa (23.10.2013), että vuonna 2014 kaupunginmuseo muuttuu nettobudjetoiduksi yksiköksi, jolloin aiemmin sitovan menojen loppusumman sijaan sitovana tavoitteena on toimintakate. Tämä selkeyttää ulkopuolisella rahoituksella tehtävää museotoimintaa. Kaupunginmuseon uusi sitova toiminnallinen tavoite, asiakasmäärä, kuvaa aiempaa paremmin strategiaohjelmaa toteuttavien monipuolisten, hyvinvointiin ja kaupungin elinvoimaan liittyvien museopalveluiden asiakkuuksia ja vaikuttavuutta. Hallintokuntarajat ylittäviä sitovia toiminnallisia tavoitteita on mahdollista asettaa tulevien vuosien aikana, kun sivistystoimen rooteli tiivistää yhteistyötään.

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että opetuslautakunnan toukuussa 2013 hyväksymään talousarvioehdotukseen sisältyy kaksi hallintokuntarajat ylittävää tavoitetta.

Korkeasaaren eläintarha toteaa (25.10.2013) tekevänsä kiinteää yhteistyötä niiden hallintokuntien kanssa, joiden toiminta ja tavoitteet liittyvät eläintarhan toimintaan. Yhteistyötä tehdään mm. rakentamisen, markkinoinnin ja kilpailutusten osalta. Toiminnallisten tavoitteiden osalta ei kuitenkaan ole löytynyt luontevia, uusia, hallintokuntien rajat ylittäviä tavoitteita.

Kulttuurikeskus toteaa (31.10.2013) johtavansa tavoitteensa suoraan kaupungin strategiasta ja jalkauttaneensa strategian omaan toimintaansa.

Rakennusvirasto toteaa (31.10.2013), että sitovat toiminnalliset tavoitteet on pyritty kytkemään kaupungin strategiaohjelman 2013 - 2016 tavoitteisiin. Sitovissa toiminnallisissa tavoitteissa on kaksi hallintokuntarajat ylittävää tavoitetta. Lisäksi rakennusvirasto on panostanut voimakkaasti kaivutöistä aiheutuvien haittojen vähentämiseen yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Yhteinen kunnallistekninen työmaa - prosessi on vakiinnuttamassa asemansa osapuolten yhteisenä toimintatapana.

15.11.2013

Taloushallintopalvelu -liikelaitos toteaa (31.10.2013), että vuoden 2014 palvelusopimukseen pyritään löytämään virastojen kanssa yhteisiä prosessien kehittämistavoitteita.

3 Kaupungin talouden arviointi

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupungin tulee jatkaa tuottavuuden parantamista ja käynnistää palvelujen ja investointien uudelleenarviointi siten, että tulorahoitus riittää pitkällä tähtäimellä niiden rahoittamiseen.*
- *palvelujen uudelleenarviointi on tehtävä poliittisella tasolla arvioimalla palvelutuotannon volyyymia, sisältöä, rakennetta ja tuottamistapoja uudelleen, kuten tarkastuslautakunta on suositellut jo vuonna 2011.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että virastojen talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksiin sisältyy ehdotuksia tuottavuuden ja taloudellisuuden parantamiseksi kaupunginhallituksen asetaman määrärahaan mukaisesti. Talousarvion menojen reaali kasvun sisältää 1 % vuosittaisen tuottavuustavoitteen ja vuotuiset investoinnit on rajattu 435 miljoonan euron tasolle. Palvelujen volyymin, sisällön, rakenteen ja tuottamistapojen uudelleenarviointi jatkuu vuosittain lautakuntien talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksien sekä käyttösuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä.

4.1.1 Tuottavuus- ja työhyvinvointiohjelman säästötavoitteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *lautakuntien ja johtokuntien tulee sitoutua talousarvioraamiin siten, että ne osoittavat tarvittavat menosäästöt raamin sisältä, mikäli päättävät menojen lisäyksistä.*
- *tuottavuustavoitteet tulee asettaa usealle vuodelle siten, että hallintokunnilla on realistiset mahdollisuudet saavuttaa ne ja niiden toteuttaminen on riittävän haasteellista.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että lauta- ja johtokunnat sopeuttivat pääsääntöisesti vuoden 2014 talousarvioehdotuksensa kaupunginhallituksen antamaan talousarvioraamiin. Kaupunginhallitus päätti 16.9.2013, että toimintamenojen osalta 1 % vuosittainen tuottavuustavoite on voimassa vuosina 2014-2017.

Pelastuslaitos toteaa (14.10.2013) käynnistäneensä mittavan organisaatiouudistuksen, jonka osatavoitteena on tuottavuuden tehostaminen sisäisiä palveluprosesseja kehittämällä sekä lisäämällä voimavaroja onnettomuuksien ehkäisyyn.

15.11.2013

Nuorisoasiainkeskus toteaa (21.10.2013) vähentävänsä käytössään olevia tiloja vuonna 2014. Tunnuslukujärjestelmä ja tuottavuusmatriisi on tarkoitus yhdistää.

Kaupunginmuseo toteaa (23.10.2013), että tavoiteena on uudistaa museon tuottavuusmittaria, niin että se voidaan ottaa käyttöön vuonna 2015.

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että vuoden 2014 talousarvioehdotuksen perusteluissa on esitetty opetusviraston toimenpiteet kaupungin tuottavuusohjelmassa 2014 – 2016. Tuottavuustoimenpiteille on asetettu tavoitteita koko suunnittelukaudelle ja tilankäytön tehostamisen osalta kymmenvuotiskaudeksi.

Korkeasaaren eläintarha toteaa (25.10.2013) jatkavansa edelleen aktiivisia toimia lipputulosten ja myyntitoiminnasta saatavien tulojen kartuttamiseksi.

Taidemuseo toteaa (31.10.2013) toimenpiteenä kävijätavoitteen saavuttamiseksi vahvistavansa markkinoinnin ja viestinnän osaamistaan. Uusien tilojen myötä uusitaan taidemuseon imago, brändi ja markkinointistrategia asiakasnäkökulmasta. Myös saavutettavuutta tehostetaan aukiolotunteja lisäämällä.

Rakennusvirasto toteaa (31.10.2013) esittäneensä vuoden 2014 talousarvioehdotuksessa konkreettisia ja haasteellisia toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi. Esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen on käynnistymässä ja ne vaativat useiden vuosien työtä.

Taloushallintopalvelu -liikelaitos toteaa (31.10.2013) asettavansa tuottavuustavoitteet valtuustokausittain. Vuosille 2013-2015 on asetettu tavoitteeksi yhden prosentin vuotuinen tuottavuuden kasvu ja kaksi prosenttia vuodelle 2016.

Helsingin Satama -liikelaitos toteaa (31.10.2013) sopeuttaneensa toimintaansa jatkuvasti muuttuvaan toimintaympäristöön ja tehneensä tarvittavia organisaatiojärjestelyjä. Tuottavuusindeksin arvioidaan nousevan tänä vuonna 2,5 % ja toimitilojen käyttöaste on tehostunut.

Kaupunginkirjasto toteaa (31.10.2013), että vuoden 2013 aikana aiemman tuottavuuslaskentamallin rinnalle on kehitetty matriisimallinnukseen perustuvaa laskentaa, missä tuotosten ja panosten mittauskohteet kattavat kirjastoyksiköiden keskeisimpiä tuottavuuteen vaikuttavia tekijöitä. Laskentamalliin on otettu mukaan vain sellaisia mittareita, joihin paikallisella, yksikkökohtaisella johtamis- ja esimiestyöllä voidaan vaikuttaa, jolloin tuottavuuden kehitys ja muodostuminen on mahdollisimman konkreettista.

15.11.2013

Kiinteistövirasto toteaa (4.11.2013), että asetetun tuottavuustavoitteen saavuttaminen on vaikeaa viraston toimintaympäristössä tapahtuneen muutoksen johdosta. Käyttöön otetaan uusia laajoja projektialueita ja hankitaan uusia maa-alueita mm. Östersundomista.

Varhaiskasvatusvirasto toteaa (5.11.2013), että virastossa uudistetaan palvelurakennetta ja kehitetään palveluverkkoja sekä oman toiminnan työmenetelmiä. Sähköistä asiointia ja palveluja laajennetaan sekä otetaan käyttöön asiakaspalvelujen tuottavuutta lisääviä uusia sähköisiä ratkaisuja. Oman toiminnan tuottavuutta on parannettu siten, että sijaisten tarvetta on vähennetty työhyvinvointia edistämällä, yksiköiden välisiä resurssien käytön eroja tasaamalla ja työvuorosuunnittelua parantamalla. Kesätoiminnan 2013 järjestämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota niin, että henkilökunnan ja lasten loma-ajat on suunniteltu aiempaa enemmän vastaamaan toisiaan. Vuoden 2013 syksyllä on aloitettu viraston tilankäytön suunnittelu kaupungin strategian mukaisesti. Olemassa olevat toimitilat käydään läpi yksitellen ja tilan käyttöä tehostetaan, mikäli mahdollista.

4.1.2 Uuden laskentajärjestelmän käyttöönotto

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *talous- ja suunnittelukeskuksen tulee saattaa Laske-järjestelmä asianmukaiseen kuntoon pikaisesti.*
- *järjestelmän konsolidointimoduulin avulla tulee voida tuottaa kaupungin tilinpäätöslaskelmat ja talousarvion toteutumislaskelmat.*
- *Laske-järjestelmän hyödyntämistä tulee kehittää kustannustehokkaammaksi ja kaupungin taloushallintoa, tilinpäätöstä ja raportointia vielä paremmiksi palvelevaksi kokonaisuudeksi siten, että kaikki kaupungin virastot ja liikelaitokset siirtyvät sen käyttäjiksi.*

Taloushallintopalvelu -liikelaitos toteaa (31.10.2013), että merkittävimmät järjestelmän häiriöt, jotka olivat laskutuksen ja perinnän toiminnallisuuksissa, on saatu korjattua. Kaupunkitason konsolidointia ja raportointia on edelleen testattu ja toiminnallisuudet on suurelta osin saatu kuntoon.

Helsingin Satama -liikelaitos toteaa (31.10.2013), että projekti siirtymisestä Laske –taloushallintojärjestelmän käyttäjäksi on edennyt suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Järjestelmän käyttö aloitetaan vuoden 2014 alusta.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (18.10.2013), että tietotekniikkaosaston vetämänä on käynnistetty esiselvitys, jossa kartoitetaan tekniset vaihtoehdot rakennusviraston, Staran ja liikennelaitoksen erillisten SAP-ympäristöjen yhdistämiseksi Laske-järjestelmään. Esiselvityksen

15.11.2013

arvioidaan valmistuvan helmikuussa 2014, jonka jälkeen voidaan käynnistää tarkempi suunnitteleminen.

4.1.3 Palvelutyytyväisyyden kehitys

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *virastojen ja laitosten tulee keskittyä keskeisimpien palvelujensa asiakastyytyväisyyden säännölliseen mittaamiseen. Talous- ja suunnittelukeskuksen tulee perustaa Helmi-intranetiin sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset ovat velvoitettuja päivittämään keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot säännöllisesti.*
- *palvelukohtaisia asiakastyytyväisyystietoja tulee hyödyntää kaupunkitason strategian seurannassa ja johtamisessa.*

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.10.2013), että virastossa tullaan tekemään pääasiassa kaikissa palveluissa asiakastyytyväisyyskyselyt palvelujen laadusta syksyllä 2014.

Sosiaali- ja terveysviraston johtoryhmä hyväksyi 13.6.2013 kuvauksen viraston asiakasosallisuuden kokonaisuudesta. Siihen kuuluvat mm. asiakaskyselyjen suunnittelu ja toteutus, palautetiedon kerääminen ja hyödyntäminen, muistutukset, kantelut ja eri tavoin käytettävissä olevat osallistavat menetelmät kuten asiakasraati, kokemusasiantuntijan käyttö, muu yhteiskehittäminen, vertaisohjaajat ja verkko-osallisuus. Uusia asiakasraateja on käynnistetty mm. terveysasemilla. Lastensuojelun toimipisteissä työskennellään yhdessä nuorien kokemusasiantuntijoiden kanssa. Uutena palautemuotona kokeillaan pikapalautelaitteita terveysasemilla ja sisätautien poliklinikoilla. Asiakaskysely on tehty ruotsinkielisille kotihoidon asiakkaille keväällä ja parhaillaan asiakaskyselyjä on meneillään päihdepalveluissa ja lapsiperheiden palveluissa.

Rakennusvalvontavirasto toteaa (31.11.2013), että palvelutyytyväisyyskyselyt kohdistetaan vuosittain eri asiakasryhmiin ja segmentteihin. Kyselyjen tuloksia on hyödynnetty toimintoja kehitettäessä ja niitä on verrattu naapurikuntien rakennusvalvontaorganisaatioiden asiakaskyselyjen tuloksiin. On myös keskusteltu siitä, olisiko järkevää, että kymmenen maan suurinta kaupunkia käyttäisivät rakennusvalvonnan kysymysten osalta samoja pohjia. Vertailutiedot muiden rakennusvalvontaorganisaatioiden kanssa koetaan kaikkein hyödyllisimmiksi, kun toimintoja kehitetään.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että Helmi-intranetiin on tallennettu sähköinen asiakastyytyväisyyden seurantapohja, johon virastot ja laitokset päivittävät keskeisimpien asiakastyytyväisyysmittareidensa arvot. Palvelukohtainen asiakastyytyväisyyden

15.11.2013

kehittyminen raportoidaan näiden perustella kaupunginvaltuustolle kaupunkitason strategian seurannan yhteydessä.

4.2.1 Tytär-yhteisöjen johdon palkitsemisjärjestelmät

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *tytär-yhteisöjen johdon palkitsemista tulee kehittää siten, että sillä on käytännössä tulosta ohjaavaa vaikutusta.*
- *palkitsemiseen liittyvän ohjeistuksen noudattamista tulee valvoa tehokkaammin.*

Henkilöstökeskus toteaa (1.11.2013), että tytär-yhteisöjen johdon palkitsemisjärjestelmä on parhaillaan valmisteltussa henkilöstökeskuksessa.

4.2.2 Tytär-yhtiöihin liittyvien investointitavoitteiden toteutuminen

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupungin tytär-yhteisöjä perustettaessa tulee laatia realistinen suunnitelma hankkeen toteuttamisesta.*
- *investoinneille tulee määritellä selkeät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (30.10.2013), että koko kaupungin omistajaohjausjärjestelmän perustana olevaa konserniohjetta uudistetaan parhaillaan. Omistajapoliittiset linjaukset tarkistetaan, kun uusi konserniohje on hyväksytty.

4.3.1 Vanhempien tukeminen lasten ja nuorten hyvinvoinnissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *opetusviraston tulee jatkaa Kvartti-valmennusmallin soveltamista kaupungin kouluissa ja arvioida sen vaikuttavuutta lasten ja heidän vanhempiensa hyvinvointiin.*
- *sosiaali- ja terveysviraston tulee lisätä läheisneuvonpitoa lastensuojelussa, koska sen avulla on onnistuttu välttämään kalliita huostaanottoja ja sitä kautta saamaan kustannussäästöjä.*
- *sosiaali- ja terveysviraston ja opetusviraston tulee selvittää mahdollisuuksia laajentaa läheisneuvonpitoa muihinkin palveluihin, esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalveluihin sekä opetustoimeen.*
- *sosiaali- ja terveysviraston tulee päivittää lastensuojelun asiakkuuksia koskevia pysyväisohjeita siten, että sosiaalityöntekijällä on velvoite selvittää mahdollisuus läheisneuvonpidon käyttöön kaikissa lastensuojeluprosessin eri vaiheissa.*

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013) käynnistäneensä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksellisen tasa-arvon lisäämiseen

15.11.2013

tarkoitettua erillisrahoituksen turvin Vanhemmuuden tuki -hankkeen. Hankkeen sisältöinä ovat muun muassa toiminnallisten vanhempainil-tamallien kehittäminen ja kokeilu, maahanmuuttajataustaisille huoltajille ja lapsille suunnatut kerhot, maahanmuuttajaperheiden vertaisryhmät, vanhempainvarttien sisältöjen ja menetelmien kehittäminen sekä pi-dennetyn oppivelvollisuuden huoltajien vertaistuki. Lisäksi hankkeessa kokeillaan muita uudensuunniteltuja kodin ja koulun yhteistyötä kehittäviä ja vahvistavia toimintatapoja. Hankkeessa on mukana 12 koulua. Toimin-nallisten vanhempainil-tamallien levittämiseksi kouluille on järjestetty useita opettajien täydennyskoulutuspäiviä ja niitä tullaan edelleen jär-jestämään lukuvuonna 2013 – 2014.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus toteaa (30.10.2013), että lastensuojelun arvioinnissa on pilotoitu kevään ja kesän 2013 aikana arviointikriteerejä lapsen ja vanhemman tarpeiden arvioinnissa. Lastensuojelutarpeen selvityksen yhteenvedossa on omana kohtana lapsen ja perheen suku sekä muun verkoston huomioiminen. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa on pysyvä ohje ”Lastensuojelutarpeen selvitykseen perustuva asiakas-suunnitelman laatiminen ja arviointi”, jossa ohjeistetaan huomioimaan työskentelyssä lapsen ja perheen lähiverkosto.

Lastensuojelun arvioinnissa ja avohuollossa järjestetään marraskuussa 2013 työseminaari ”Verkostomaisen työskentelyn aloittamiseksi kriisitilanteissa”. Tavoitteena on kehittää verkostomaisesta, lapsen ja perheen verkoston kanssa työskentelystä pysyvä työmenetelmä. Kehittä-mistyön aikana laaditaan ohjeistus läheisneuvonpidon käytöstä sekä verkostotyöskentelystä kaikissa lastensuojeluprosessin vaiheissa.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (21.10.2013), että peruspalveluministerin asettama Toimiva lastensuojelu –työryhmä jätti loppura-porttinsa 19.6.2013. Samalla selvitysryhmän alatyöryhmä luovutti pe-ruspalveluministerille luonnoksen laatusuosituksiksi, joka on tarkoitettu ohjaamaan lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelutyön tekemistä ja jär-jestämistä.

Hallitus on antanut esityksen myös lastensuojelulain 29 §:n muuttami-seksi. Em. selvitysryhmä katsoo, että toiminnan parantamista tarvitaan kaikilla tasoilla: asiakastyössä, koulutuksessa, toiminnan ohjauksessa ja kansallisessa johtamisessa. Puutteiden korjaamiseksi ryhmä ehdot-taa yhteensä 54 lastensuojelua kehittävästä toimenpiteestä. Toimenpide-ehdotuksissa korostetaan viranomaisvälistä yhteistyötä välttämät-tömyyttä ja jatkuvuutta koko lastensuojelun asiakkuuden ajan. Ehdotus tietojen vaihdon ja salassapitoa koskevien säännösten yhtenäistä-misestä, yksinkertaistamisesta ja selkeyttämisestä sekä valtakunnallisen koulutuksen järjestämisestä sisältyy ryhmän ehdotuksiin.

15.11.2013

Lastensuojelun laatusuositusluonnoksessa taas korostetaan kokemusta osallisuudesta ja aidosta yhteistyöstä sekä vastuuta huolehtia palvelujen ja tuen saannista. Esitysten lausuntopyyntöjen lausuntoajat päättyivät syys- ja lokakuussa. Kaupunginhallitus kannatti 23.09.2013 antamassaan lausunnossa selvitysryhmän ehdotusta nykyistä yhtenäisemmistä arviointimenetelmistä ja toimintamalleista lastensuojelutyön keskeisiin arviointivaiheisiin.

4.3.2 Maahanmuuttajien työllistymistä edistävät toimenpiteet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *henkilöstökeskuksen tulee selvittää, voidaanko muunkielisten oppisopimuskoulutusta ja rekrytointikoulutusta markkinoida laajemmin työnantajille ja maahanmuuttajille. Erityisesti tulee ottaa huomioon syrjäytymisvaarassa olevat nuoret miehet.*
- *henkilöstökeskuksen, opetusviraston ja työväenopistojen tulee varmistaa maahanmuuttajien suomen kielen opetuksen riittävyys sekä kaupungin oman järjestämistä osalta että vaikuttaa jatkossakin valtion järjestämän työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen riittävyteen.*
- *henkilöstökeskuksen maahanmuutto-osaston tulee terävöittää maahanmuuttajaväestön työllisyystilanteeseen ja toimeentuloon kohdistuvaa seurantaa siten, että määrittää vuosittain seurattavat mittarit.*

Henkilöstökeskus toteaa (28.10.2013), että henkilöstökeskuksessa on käynnistetty vuoden 2013 aikana kaksi työllisyshanketta, nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi RESPA-hanke alle 30-vuotiaille nuorille ja valtion kanssa kuntakokeiluna hanke 500 päivää työttömyysetuutta saaneille työttömille. Molemmissa hankkeissa merkittävä osuus asiakkaista ovat maahanmuuttajataustaiset työttömät. Molempiin hankkeisiin on palkattu yrityskoordinaattori, jonka tehtävänä on löytää Helsingin alueen yrityksistä sopivia työ-, työkokeilu-, oppisopimus- ja rekrytointikoulutuspaikkoja hankkeen asiakkaille. Lisäksi henkilöstökeskukseen on palkattu lokakuussa 2013 suunnittelija, jonka työtehtäviin kuuluu vastaava toiminta kaupungin virastoissa ja liikelaitoksissa. Tavoitteena on löytää sekä yrityksistä että kaupunkityönantajalta asiakaskunnan tarpeisiin sopivia vaihtoehtoja työelämään pääsemiseksi.

Henkilöstökeskus tarjoaa työllisyshoidon määrärahoihin mittavan määrän suomen kielen opetusta. Kurssuja järjestetään tarvetta vastaava määrä ja kursseille voivat osallistua kaikki kaupungin vakituiset ja määräaikaisten työntekijät sekä työkokeilijat. Esimerkiksi syksyn 2013 koulutustarjonnassa on 42 erilaista kurssia. Kotoutumiskoulutuksen riittävyyteen kaupunki pyrkii osaltaan vaikuttamaan Uudenmaan TE-toimiston kanssa käytävissä vuosittaisissa yhteistyösopimusneuvotteluissa.

15.11.2013

Ruotsinkielinen työväenopisto toteaa (11.10.2013), että Osallisena Suomessa -projektin päätyttyä 30.6.2013 Ruotsinkielinen työväenopisto on vahvistanut maahanmuuttajien kotoutumisohjelmaa ruotsin kielellä. Syksyllä 2012 alkaneet vapaaehtoiset, johtokunnan vahvistamaan opetussuunnitelmaan perustuvan kotoutumiskoulutusryhmän opinnot jatkuvat lukuvuonna 2013 – 2014. Tämän lisäksi uusi ryhmä on aloittanut syksyllä 2013.

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013) järjestävänsä Stadin ammattiopistossa ja Stadin aikuisopistossa aikuisten valmistavaa koulutusta, Suomi toisena kielenä -opintopolkukoulutusta, nuorten maahanmuuttajien avointa koulutusta myöhään maahan tulleille, maahanmuuttajien ammatilliseen perustutkintoon valmistavaa koulutusta sekä suomi toisena kielenä -opetusta ja maahanmuuttajaopiskelijoiden ohjausta ja tukitoimia ammatilliseen perustutkintoon johtavassa koulutuksessa. Lukio-koulutuksessa järjestetään lukioon valmistavaa koulutusta, starttipaketti-koulutusta maahanmuuttajataustaisille, suomi toisena kielenä -opetusta ja oman äidinkielen opetusta. Aikuislukion koulutustarjonnassa on perusopetuksen ja lukiokoulutuksen suomi toisena kielenä -opetus, luku- ja kirjoitustaidottomien opetus sekä S2-painotuksella oleva tutkintotavoitteinen koulutus. Muuta koulutusta ovat työelämän suomea -ostopalvelukurssit alkeistasolta lähtien sekä kotona lapsia hoitaville vanhemmille suunnattu suomen kielen koulutus leikkipuistoissa.

4.3.3 Määräaikaisten palvelussuhteiden käyttö opetus-, sosiaali- ja terveystoimessa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *sosiaali- ja terveysviraston tulee ottaa huomioon, että työn projektiluontoisuus ei ole määräaikaisuuden laillinen peruste lainsäädännön edellyttämässä tavanomaisissa tehtävissä.*
- *opetusviraston tulee varmistaa määräaikaisten virkojen perusteiden lainmukaisuus uusimman oikeuskäytännön perusteella.*
- *sosiaali- ja terveysviraston tulee sisällyttää palvelussuhdeohjeeseensa kohta siitä, että arvioitaessa sijaisuutta määräaikaisuuden laillisena perusteena on otettava huomioon yksittäisen sijaisuuden lisäksi kokonaistilanne eli se, onko työvoiman tarve pysyvä.*
- *henkilöstökeskuksen tulee tarkentaa kaupunkitason ohjeen kohtaa toimintojen vakiintumattomuus sekä täsmentää ohjetta siltä osin kuin kyseessä on käytettävissä olevan rahoituksen epävarmuus määräaikaisuuden perusteena.*

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että syksyllä 2013 uusille peruskoulujen ja lukioden rehtoreille, ammatillisten oppilaitosten rehtorille, toimialarehtoreille, apulaisrehtoreille ja koulutuspäälliköille on järjestetty koulutusta rekrytoinnista.

15.11.2013

Opetusvirasto antoi vuosittaisen ohjeensa opettajavirkojen täyttämistä suomenkielisissä peruskouluissa ja lukioissa vuonna 2013 syyskuun lopussa. Ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja antaa oman ohjeistuksensa ruotsinkielisille kouluille.

Syksyn 2013 aikana valmistellaan 1.8.2014 alkaen vakinaisesti täytettävien opettajan virkojen haku. Virastossa valvotaan, että virat julistetaan haettavaksi, jos vakinaisen rekrytoinnin edellytykset täyttyvät. Toisaalta varmistetaan, että vakinaisten opettajien opetusvelvollisuus täyttyy, sillä 7 – 9 -luokkalaisten määrä laskee ennusteiden mukaan vielä kahden vuoden ajan. Lisäksi perusopetuksen lisäopetuksen verkko pienenee yhteishaussa tapahtuneiden muutosten myötä.

Henkilöstökeskus toteaa (28.10.2013), että määräaikaisten palvelusuhteiden käyttöä on käsitelty henkilöstökeskuksen ohjeessa ”Määräaikainen ja pysyvä palvelussuhde ja koeaika” (13.6.2012). Henkilöstökeskus on selvittänyt määräaikaisen palvelussuhteen käytön edellytyksiä ja toteaa, että kaupunkitason ohjetta tullaan tarkentamaan ja täsmentämään toimintojen vakiintumattomuutta sekä rahoituksen epävarmuutta koskevien kohtien osalta yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa vuoden 2014 aikana.

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.10.2013), että virasto ei anna enää omaa ohjetta palvelukseen ottamisesta.

4.4.1 Tietojärjestelmien yhteentoimivuus pääkaupunkiseudulla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupungin tietohallintoon liittyvää ohjausta tehdään tällä hetkellä kolmessa eri työryhmässä. Tämän ohjausmallin toimivuus tulee selvittää.*
- *tietohallinnon ohjausryhmistä yhden tulee ottaa vastuu tietojärjestelmiin liittyvästä seututason strategisesta yhteistyöstä, jotta yhteistyön puute ei johda tarpeettomiin päällekkäisiin kustannuksiin.*
- *kaupungin tulee linjata, minkälaista pääkaupunkiseututasoista ja seudullista yhteistyötä tarvitaan kokonaisarkkitehtuuriin ja tietojärjestelmäinvestointeihin liittyvissä asioissa sekä käynnistää tämä yhteistyö.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (18.10.2013), että kaupunginjohtajan johtama tietotekniikkaohjelman koordinoitiryhmä käsittelee 2.12.2013 arviointikertomuksessa esitettyjä suosituksia koskevaa tilanneselvitystä. Kaupungin tietotekniikan ohjausta on vahvistettu kaupunginhallitukseen tietotekniikkajaostolla. Tietotekniikkaosasto osallistuu eri viranomaisten kanssa koko julkisen hallinnon yhteentoimivuuden kehittämiseen mm. Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelu-

15.11.2013

kunnassa, kansallisen palveluväylän ohjausryhmässä ja kuntasektorin viitearkkitehtuurin määrittelyn ohjaus- ja työryhmässä.

4.4.2 Uudet asuinalueet ja investointien suunnittelu keskipitkällä ajanjaksolla

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kiinteän omaisuuden myyntitavoitteet on asetettava talousarviossa sellaisiksi, että ne voidaan saavuttaa.*
- *kaupunkisuunnitteluviraston tulee edelleen kehittää ja parantaa kaavataloudellisia laskelmia kaupungin kiristyvässä taloustilanteessa.*
- *suhdanneriskin vuoksi tulee huolehtia siitä, että alueiden rakentamiskustannukset saadaan ensisijaisesti katettua jo maanmyyntituloilla.*
- *maanmyynnin ja -vuokraamisen tasapaino tulee harkita uudelleen etenkin sellaisilla uusilla alueilla, jotka hankitaan ostamalla.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että vuoden 2014 talousarviossa edellytetään, että kaupunginhallitukselle esitetään vuonna 2014 kolmen kuukauden välein toteuma omaisuuden myynneistä ja suunnitelma 100 milj. euron vuotuisen myyntitavoitteen pääsemiseksi.

Aluerakentamisen johtoryhmässä on käsitelty asemakaavojen yhteydessä kaupunkisuunnitteluviraston kaavataloudellisia laskelmia, joita on arvioitu ja pyydetty tarvittaessa täydentämään johtoryhmän näkemysten pohjalta. Kaavojen taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen erityisesti kaupungin investointiraamin kannalta on kiinnitetty huomiota.

Alueiden rakentamisen edellyttämiä investointeja on pyritty ensisijaisesti kattamaan maanmyyntituloilla. Asuntotuotantoon varattujen tonttien myynti tehdään strategiaohjelman sekä AM-ohjelmassa asetettujen hallintamuotoa koskevien tavoitteiden pohjalta.

Kiinteistövirasto toteaa (4.11.2013), että syksyn 2013 ja kevään 2014 aikana laaditaan maanmyyntisuunnitelma vuosille 2014 -2016.

4.5.1 Metron automaattiohjausjärjestelmän hankinta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupunginhallituksen tulee puuttua jo aikaisessa vaiheessa suurten investointihankkeiden viivästymisiin.*
- *liikennelaitoksen tulee parantaa pitkäaikaisten investointiensä suunnittelu- ja toteutusprosesseja sekä ennen kaikkea hankintaosaamisensa sisältöä kuten hankkeiden kustannusarvioiden laskentaa.*

15.11.2013

- *liikennelaitoksen johtokunnan sekä kaupunginhallituksen on seurattava jatkossa tiiviisti metron automatisointihankkeen toteuttamista, kuten jo tehdyt päätökset edellyttävät.*
- *automaattimetrol liikenteen aloittamisen jälkeen liikennelaitoksen ja kaupunginhallituksen tulee seurata, toteutuuko automatisoinnista kaupunginvaltuustolle vuonna 2008 esitetty investoinnin kannattavuuslaskelma.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että vuoden 2014 talousarviossa HKL -liikelaikoksen sitovaksi tulostavoitteeksi on asetettu, että projektinhallintajärjestelmä on otettu käyttöön kaikissa infrainvestointihankkeissa.

4.5.2 Asuntotuotantotoimiston toteuttamat asuinkiinteistöyhtiöiden peruskorjausurakat

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *Helsingin kaupungin asunnot Oy:n tulee yhteistyössä asuntotuotantotoimiston tai muun rakennuttajakonsultin kanssa kehittää ja parantaa peruskorjauskohteiden lähtötietojen oikeellisuutta, jotta vältetään suuret ja ennakoimattomat lisä- ja muutostyökustannukset kaupungin asuinkiinteistöjen peruskorjaushankkeissa.*

Asuntotuotantotoimisto toteaa (31.10.2013), että peruskorjauskoh-teissa ylivoimaisesti suurin osa työmaa-aikaisista lisä- ja muutostöistä aiheutuu virheellisistä lähtötiedoista tai lähtötietojen puutteesta. Vanhojen rakennusten suunnitelmia ei ole useinkaan tallella, rakennusta ei ole rakennettu suunnitelmien mukaan eikä tehtyjä korjauksia ole dokumentoitu. Lähtötietojen paikkansapitävyyttä on parannettava.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n asiantuntijoita kuultuaan Asuntotuotantotoimisto on laatinut ohjeen peruskorjausten hankesuunnitelmien laatimisesta ja peruskorjauskohteiden lähtötietojen kartoituksesta. Ohjeistuksen tuloksena peruskorjausten lähtötiedot selvitetään tarkemmin ja systemaattisesti hankesuunnitteluvaiheessa, jolloin työmaa-aikaisten lisä- ja muutostöiden määrät vähenevät. Tarvittaessa urakkaan sisällytetään laajuussidonnaisia osia riskien hallitsemiseksi.

4.5.3 Helsingin ulkomainossopimus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *rakennusviraston tulee välittömästi arvioida uudelleen ulkomainoslaitepaikkojen vuokrauksesta tehdyn sovintosopimuksen sisältöä kaupungin edun kannalta ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, koska sopimuksesta todennäköisesti aiheutuu kaupungille merkittäviä taloudellisia menetyksiä.*

15.11.2013

- *kaupungin hallintokuntien tulee tehdä nykyistä tiiviimpää yhteistyötä tulevissa ulkomainoslaitteipaikkojen kilpailutuksissa, jotta päätöksentekijällä on käytettävissä kaikki sopimuskumppanin valintaan vaikuttava tieto.*

Rakennusvirasto arvioi (31.10.2013), että sovintosopimuksessa pysyminen on kaupungin kannalta tarkoituksenmukaisinta. Kaupunki saa vuokratuloa jokaisesta pystytetyistä mainoslaitteista ja voi halutessaan vuokrata käyttämättä jääneitä alueita.

Rakennusviraston näkemys tulevaisuudessa järjestettävistä vastaavista kilpailutuksista on yhtenevä tarkastuslautakunnan toteamuksen kanssa. Kilpailutuksen edellytyksenä tulee olla tiivis hallintokuntien välinen yhteistyö, jotta kaupungin etu toteutuu sekä vastuullisena sopimuskumppanina, että kaupungin saaman korvauksen osalta.

Rakennusvalvontavirasto toteaa (31.10.2013), että kaikki haetut mainoslaiteluvat on käsitelty kesään 2013 mennessä eikä ratkaisemattomia tai puutteellisia lupahakemuksia ole tällä hetkellä viraston käsiteltyssä.

4.6.1 HUS:n ja Helsingin hoito- ja palveluketjuyhteistyö

Arviointikertomuksessa todetaan, että

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee yhdessä HUS:n kanssa

- *etsiä keinot hoitoketjun keskeisten ongelmakohtien ratkaisemiseksi sekä vahvistaa hoitoketjuohjeistuksen täytäntöönpanoa ja koulutusta.*
- *syventää kuntoutukseen liittyvää yhteistyötä, jossa kaupungin osapuolena on uusi kuntoutuksen osaamisyksikkö.*

sosiaali- ja terveyslautakunnan ja -viraston tulee omassa toiminnassaan

- *selvittää, miten sosiaalihuoltolain mukaista iäkkään palvelutarpeen arviointia voitaisiin toteuttaa nykyistä perusteellisempänä ja moniammatillisena siten, että sillä voidaan ennakoida ja ehkäistä tulevia, mahdollisesti kalliitakin palvelutarpeita.*
- *taata, että ympärivuorokautista neurologisten asiakkaiden jatkohoittoa on saatavilla tarvetta vastaavasti.*

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.10.2013), että palveluketjujen toiminta on edelleen parantunut, ja sekä siirtoviivepäivien määrä että siirtoviivehoitopäivämaksut ovat selvästi vähentyneet vuoden 2012 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Keskimääräinen siirtoviive on nyt 2,5 vuorokautta. Tavoitteena on, että vuonna 2014 keskimääräinen siirtoviive on 2 vuorokautta, eikä Helsingille enää kerry lainkaan siirtoviivehoitopäivämaksullisia siirtoviivepäiviä.

15.11.2013

Myös ympärivuorokautisen hoidon odotusajat ovat edelleen lyhentyneet, ja niin sanotun vanhuspäivälain mukaisesti yli 3 kuukautta palvelua odottaneita ei juuri ole.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (21.10.2013), että kotihoidon käyntien määrän ennustetaan ylittävän selvästi talousarviotavoitteen.

4.6.2 Terveyskeskuksen yksityisiltä ostamien asiakaspalvelujen laadun valvonta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *terveyspalvelujen hankinnoissa tulee määritellä nykyistä yksityiskohtaisemmin ne tahot, jotka vastaavat sopimuksen toteutumisesta, tuottajien valvonnasta ja palvelun laadun valvonnasta.*

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.10.2013), että laadun seurannasta sovitaan palvelusopimuksissa. Viraston reklamaatiokäytännöt ohjeistetaan parhaillaan valmistelussa olevassa hankintoja koskevassa pysyväisohjeessa.

4.6.3 Sosiaaliamiehen työtilanne ja resurssit

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *asiakkaista tulee tehdä tiivis, jatkuvasti päivittyvä kuhunkin asiakassuhteeseen liittyvä tilannekuvaus, joka on kaikkien asiakasta tai hänen perhettään koskevia samaan ongelmakokonaisuuteen liittyviä päätöksiä tekevien viranomaisten käytettävissä. Tietojen vaihtoa viraston sisällä on lisättävä siltä osin, kun salassapitomääräykset eivät sitä estä.*
- *toimeentulotukiprosessia tulee parantaa siten, että asiakkaiden tilanteesta laaditaan aluksi kokonaiskartoitus ja että tilannetta voidaan tarvittaessa selvittää aiempien tietojen pohjalta, jotta yhteydenotot sosiaaliamieheen vähenevät.*
- *perhe- ja sosiaalipalvelujen osaston lastensuojelun asiakkaat (vanhemmat) tulee ottaa prosessiin mukaan toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi alusta alkaen siten, että he ymmärtävät toiminnan sisällön. Keinona voisi olla esimerkiksi läheisneuvonpito.*
- *organisaatiomuutoksen jälkeisen siirtymävaiheen ajaksi sosiaaliamiestoimintaan tulee ohjata lisäresursseja vähintäänkin tilapäisesti muusta sosiaali- ja terveystoimesta.*

Sosiaali- ja terveysvirasto toteaa (30.10.2013), että lokakuussa lakipalveluyksikön jaostovalmistelutiimissä on aloittanut uusi, seitsemäs jaostovalmistelija, jonka tehtäviin kuuluu jaostovalmistelun lisäksi osaikaisena sosiaaliamiehenä toimiminen.

15.11.2013

Toinen osa-aikatyötä vuoden alusta tehneistä sosiaaliasiamiehistä on elokuussa siirtynyt kokopäivätyöhön. Viraston sosiaaliasiamiesresurssit olivat alkuvuoden 1,3 henkilöä, elokuussa 1,5 henkilöä ja uuden jaostovalmistelijan työpanoksella on tarkoitus nostaa kokonaisresurssi kahteen.

4.7.1 Oppisopimuskoulutuksen käyttö ja tehostamismahdollisuudet

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupungin tulee tarjota oppisopimuskoulutusta nuorille 15–17-vuotiaille kaupungin omissa työpaikoissa.*
- *sivistys- ja henkilöstötoimesta vastaavan apulaiskaupunginjohtajan tulee linjata yhteistyössä henkilöstökeskuksen, nuorisoasiainkeskuksen, opetusviraston ja oppisopimustoimiston kanssa keinot edistää oppisopimuksen käyttöä nuorten väylänä työelämään perusopetuksen jälkeen.*
- *tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuus tulee turvata ulkopuolisen hankerahoituksen ohella tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella.*

Nuorisoasiainkeskus toteaa (21.10.2013) palkanneensa vuosittain 2 - 3 oppisopimusoppilasta. Valmistuneet nuoriso-ohjaajat on pystytty työllistämään joko vakinaisesti tai pitkiin sijaisuuksiin.

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että oppisopimuskoulutusta on pyritty edistämään eri tavoin. Ilman opiskelupaikkaa jääneiden ja opintonsa keskeyttäneiden nuorten joukosta on etsitty oppisopimuksesta kiinnostuneita nuoria ja tarjottu heille opastusta, neuvontaa ja tukea. Nuoria on valmennettu työelämään ja orientoitu oppisopimuskoulutukseen. Peruskoulun päättävien lasten vanhemmille on tiedotettu oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksista. Yrityksille on markkinoitu oppisopimuksia, tarjottu ohjausta ja taloudellista tukea. Metropolialueen muiden oppisopimustoimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä ja kehitetään opintopolkuja.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (31.10.2013), että kaupungin strategiaohjelman mukaisesti tavoitteena on lisätä oppilaitos- että oppisopimusmuotoisen ammatillisen koulutuksen tarjontaa suunnittelukaudella järjestämisluvan ja määrärahojen puitteissa koulutus- (peruskoulun päättäneet) ja yhteiskuntatakuun toteuttamiseksi sekä määrällisesti riittävän, ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan turvaamiseksi alueen elinkeinoelämän ja julkisen palvelutuotannon tarpeisiin. Vuoden 2014 talousarviossa on yhteensä 3 000 oppisopimusta. Tavoitteena on 1 200 peruskoulutuksen oppisopimusta, joiden määrää opetus- ja kulttuuriministeriö ei säätele. Vuoden 2014 suunnittelussa lähtökohtana on 1 800 lisäkoulutuksena toteutettavaa oppisopimusta.

15.11.2013

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että tuetun oppisopimuksen mallin jatkuvuus pyritään turvaamaan annetun taloudellisen raamin puitteissa koulutuksellisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tukemiseksi noudattaen kaupungin strategiaohjelmaa 2013-2016 ja sen talouden tasapainotavoitteita.

4.7.2 Koululaisten iltapäivätoiminta

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupungin tulee jatkossakin pyrkiä järjestämään iltapäivätoimintapaikkoja tarpeen mukaan sekä toteuttaa sähköinen hakumenettely.*
- *iltapäivätoiminnalle tulee suunnitella asianmukaiset toimitilat siten, että lapsilla on mahdollisuus myös rauhoittumiseen ja lepoon.*
- *vanhempien ja lasten mielipiteitä tulee selvittää ja ottaa ne huomioon lasten iltapäivätoimintaa suunniteltaessa.*

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että iltapäiväpaikkoja on pystytty tarjoamaan syksyllä 2013 alkavaan toimintaan kaikille hakuajan puitteissa hakeneille oppilaille. Hakuajan jälkeen tulleista hakemuksista iltapäiväpaikka on pystytty tarjoamaan kaikille ykkösluokkalaisille, erityisoppilaille ja kaupunkiin hakuajan jälkeen muuttaneille sekä osalle toisluokkalaisista.

Tilaprojekteissa on iltapäivätoiminnan tiloja lähdetty suunnittelemaan yhteistyössä koulun kanssa. Kalustus- ja sisustussuunnittelun avulla tiloissa on pyritty samaan aikaan myös rauhallisia tiloja.

Vuonna 2013 on ryhdytty palvelumuotoilun kautta kehittämään iltapäivätoimintaa teemana ”Meidän iltsi – asiakaskeskeisen palvelulupauksen ja mittariston luominen”. Tässä keskeistä on ollut asiakkaiden kuuleminen ja heidän näkemystensä huomioon ottaminen palvelun suunnittelussa.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (31.10.2013), että kaupunginhalituksen 28.10.2013 hyväksymässä esityksessä talousarvioksi 2014 ja taloussuunnitelmaksi 2014-2016 perusopetuksen alaisen iltapäivätoiminnan määrärahaa on lisätty edelleen vuodesta 2013 noin 0,6 milj. euroa.

4.7.3 Kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 toteuttaminen työväenopistoissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston tulee selvittää yhteistoiminnasta saatavat synergiaedut tilojen, kurssien ja koko toiminnan yhdistämisen osalta.*

15.11.2013

Suomenkielinen työväenopisto toteaa (7.11.2013), että suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston puheenjohtajat ovat pohtineet syksyllä 2013 luottamusjohdon yhteistyön muotoja ja tiivistämistä. Tiedotusta ja tapaamisia päätettiin lisätä. Virastojen välinen yhteistyö on jo hyvin tiivistä.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (31.10.2013), että suomenkielisen työväenopiston uuden, 1.5.2013 käyttöön otetun organisaatiomallin yhtenä tavoitteena on ollut mahdollistaa opetustuntien, henkilöstön ja opiston tilojen jako joustavasti koko opiston tasolla.

4.7.4 Työterveyspalvelujen toimivuus

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupunginhallituksen tulee varmistaa, että hallintokunnat yhteistyössä työterveyskeskuksen kanssa ryhtyvät toimenpiteisiin, joilla kaupungin työntekijöiden sairauspoissaolojen määrää saadaan entisestään vähennettyä.*
- *työterveyskeskuksen tulee alentaa työterveyshuollon kustannuksia painottamalla aiempaa enemmän ennalta ehkäisevää työterveyshuoltoa.*

Työterveyskeskus toteaa (31.10.2013), että henkilöstökeskus, työterveyskeskus sekä talous- ja suunnittelukeskus ovat valmistelleet työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishankkeen. Hankkeen tavoitteena on kaupungin strategiaohjelman mukaisesti vähentää sairauspoissaoloja 0,5%. Keinoina ovat muun muassa työkykyjohtamisen ja työterveysyhteistyön kehittäminen sekä työterveyshuollon interventioiden kohdentaminen erityisesti pitkään poissaolleisiin henkilöihin.

Työterveyskeskus priorisoi sairaanhoidonpalveluita erityisesti työkykyä haittaavien sairauksien hoitoon. Ennaltaehkäisevinä palveluina tullaan lisäämään työterveysneuvottelujen sekä esimieskonsultaatioiden määrää n. 20% vuoden 2012 tasoon verrattuna. Vastaavasti työpaikkaselvityksissä tavoitteena on 10% lisäys.

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (31.10.2013), että työterveyskeskuksen toiminta tukee strategiaohjelman 2013-2016 tavoitteita, jotka liittyvät terveyden edistämiseen sekä tasapainoisen talouden ja hyvän johtamisen kokonaisuuteen. Sairauspoissaolojen seuranta ja työhön paluun tukeminen sairauden jälkeen ovat olennainen osa työpaikkojen henkilöstösuunnittelua ja -johtamista.

4.8.1 Asuntotuotannon sujuvoittaminen kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin

Arviointikertomuksessa todetaan, että

15.11.2013

asuntotuotannon sujuvoittamiseen liittyen

- *mikäli vilkasliikenteisten väylien varrelle halutaan täydennysrakentamista, tämä edellyttää joustavampaa melu- ja ilmanlaatunormien tulkintaa. Tähän liittyen kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnitteluviraston tulee etsiä uusia toimintamalleja yhteistyössä ympäristökeskuksen kanssa sekä vaikuttaa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointiin.*
- *kaupunginhallitukselle tulee tehdä esitys siitä, minkälaisella menettelyllä voitaisiin keventää kaavaprosessiin liittyvää virastojen lautokierrosta, miten jatkossa koordinoidaan kaavoituksen, tontinluovutuksen, esirakentamisen, kunnallistekniikan ja kadunrakennuksen prosessien limittämistä toisiinsa ja miten rakentamisen kilpailua voidaan lisätä ja kaavamääräyksiä väljentää markkinahinnaltaan edullisimmilla alueilla.*

kaavoitukseen ja tontinluovutukseen liittyen

- *kaupunkisuunnitteluviraston tulee pysäköintipolitiikkaselvityksen ja autottomista kohteista saatavien tulosten perusteella arvioida, toimiiko kaavoituksessa käytettävä autopaikkamäärien laskentaohje järkevällä ja perustellulla tavalla.*
- *tontinluovutuksen delegointisäädösten väljentämistä tulee harkita siten, että kaupunginvaltuusto vahvistaisi tontinluovutuksen vuokrausperusteiden periaatteet ja sopimus päätökset voitaisiin mahdollisuuksien mukaan tehdä kiinteistölautakunnan sijasta virkamieställä.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (31.10.2013), että asuntotuotannon sujuvoittamistyöryhmän työssä keskitytään hallintokuntien välisen yhteistyön kehittämiseen. Talous- ja suunnittelukeskuksen valmistelema erilliselvitys rakennusmarkkinoiden toimivuudesta valmistuu vuoden 2014 aikana.

Rakennusvirasto toteaa (31.10.2013), että kaavoituksen kanssa samanaikaisesti etenevää katusuunnittelua tehdään hankkeissa, joissa sille on edellytykset ja tarvetta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa (12.12.2013), että Helsingin pysäköintipolitiikkaehdotuksen mukaan pysäköintipaikkojen laskentaohjeessa on tarkistamistarvetta lähinnä täydennys- ja lisärakentamisen, erityisasumisen ja ARA-vuokra-asuntojen osalta. Tavoitteena on edistää rakennushankkeiden käynnistymistä, pienentää niiden kokonaiskustannuksia sekä kohdistaa autopaikkojen kustannukset niiden käyttäjille. Kantakaupungin alueella, palautettaessa asuinkäytössä joskus olleita kiinteistöjä asuinkäyttöön, ei yleensä vaadita autopaikkojen rakentamista.

Kiinteistövirasto toteaa (4.11.2013) aloittaneensa valmistelun kaupungin maanvuokraustoiminnan kehittämiseksi mm. vuokraus-

15.11.2013

perusteiden vahvistamiskäytäntöjä muuttamalla. Asiaa koskeva esitys on tarkoitus saattaa kiinteistölautakunnan käsiteltäväksi kevään 2014 aikana ja asiasta päättää aikanaan kaupunginvaltuusto.

4.8.2 Koulutilojen kosteusvauriot

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kaupunginhallituksen tulee valmistella valtuustolle investointimäärärahojen kohdentamista koskevan päätöksenteon tueksi selvitys kaupungin palvelu- ja toimitilojen kosteus- ja homevaurioiden laajuudesta ja niiden korjaamisen vaatimista kustannuksista.*
- *sosiaali- ja terveystieteiden koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, ympäristökeskuksen, työterveyskeskuksen ja opetusviraston työsuojelun tulee yhteistyössä laatia kaupunkitason ohje koulujen terveydellisten olojen tarkastusten järjestämisestä siten, ettei päällekkäistä työtä tehdä, vastuunjako on selkeä ja että koulut ja oppilaitokset tulevat tarkastetuksi säännöllisesti kolmen vuoden välein terveydenhuoltolain ja valtioneuvoston asetuksen (338/2011) edellyttämällä tavalla.*
- *tilakeskuksen tulee varmistaa sisäilmaongelmien tutkimus-suunnittelu-korjaus -ketjun riittävä ohjaus.*
- *kaupungin virastojen ja liikelaitosten tulee yhdessä kaupungin sisäilmaryhmän kanssa arvioida virastokohtaisten sisäilmaryhmien perustamisen tarve.*

Opetusvirasto toteaa (23.10.2013), että kevään 2014 työpaikkaselvityskäyntikohteita suunnitellaan ja ne ilmoitetaan lähiaikoina esimiehille. Tekniset isännöitsijät ja kouluisännät käyttävät aikaisempaa tehokkaammin Tilakeskuksen Pakki-huoltokirjaa. Se helpottaa rakennuksen kuntoon ja sisäilmaan liittyvää tietojen jakoa. Opetusviraston sisäilmaryhmä toimii hyvin. Sen jäsenten rooleja on selkeytetty sisäilmaviestintään, sisäilmainfoihin ja tiedottamiseen liittyvissä asioissa.

Kiinteistövirasto toteaa (4.11.2013), että Tilakeskus on syksyllä 2013 järjestänyt henkilöstölleen lisäkoulutusta sisäilmaongelmien hoitamisesta. Koulutusjaksoja on tarkoitus jatkaa ensi vuonna. Niihin on kutsuttu mukaan myös mm. Staran, rakennusviraston, ympäristökeskuksen ja kaupungin sisäilmaryhmän edustajia.

Tilakeskus on osallistunut syksyn aikana rakennuttajaliitto Raklin järjestämään työmaiden kosteuden hallintaa kehittävään klinikka-toimintaan.

Sosiaali- ja terveystieteiden sisäilmaryhmän toiminta on käynnistynyt ja Tilakeskus on nimennyt sinne edustajan. Varhaiskasvatusviraston sisäilmaryhmä käynnistyy marraskuussa 2013, myös siihen on nimetty Tilakeskuksen edustaja.

15.11.2013

Sisäilmaongelmien hoitamisessa viestinnän rooli on korostunut entisestään. Tilakeskuksessa on käynnissä viestintäohjeistuksen tarkentaminen ja viestinnän liittäminen osaksi ylläpito- ja hankkeiden toteutusprosessien prosessikuvauksia.

Ongelmia aiheuttaa edelleen alalla oleva osaamisvaje, josta johtuen tilaajan tulee olla erittäin asiantunteva, jotta hän voi ohjata ja valvoa niin ongelmien tutkimista, korjausten suunnittelua kuin toteutusta sekä vastata viestinnästä.

Rakennusvalvontavirasto toteaa (31.10.2013), että viraston edustaja on osallistunut kaupungin sisäilmatyöryhmän työskentelyyn. Virasto ei näe tarvetta perustaa omaa virastokohtaista sisäilmatyöryhmää.

15.11.2013

4.8.3 Kaupungin tyhjät tilat

Arviointikertomuksessa todetaan, että

- *kiinteistöviraston tilakeskuksen tulee edelleen jatkaa kaupungin toiminnassa tarpeettomien korjausvelkaisten tilojen myymistä.*

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa (15.11.2013), että tarpeettomien rakennusten ja tilojen myyntitavoite on vuoden 2014 talousarviossa nostettu 25 milj. euroon.

Kiinteistövirasto toteaa (4.11.2013), että myyntitoimenpiteet on aloitettu ja tiloja on osittain saatu jo myydyksi. Myyntitoimenpiteiden toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti on kuitenkin erittäin haasteellista rakennuskannan korjausvelan ja heikon markkinatilanteen vuoksi.